

Abril 2012 n. 197

el butlletí

de l'ACO de Catalunya i les Illes Balears

L'espiritualitat de la
revisió de vida

Orientacions i objectius

Pasqua, sal i llum en la crisi. Comitè Permanent [3]

Llegir l'Evangelí avui

Veus que provoquen. Pepe Baena [4]

Fem memòria

L'evangelí de Marc. Montserrat Sidera [5]

Vida del moviment

¿Puede la RdV ayudarnos a ser profetas? Grup Riera [6]

L'economia de l'ACO. On som i cap a on anem. [7]

Declaració amb motiu del 98 Dia Mundial del Migrant i del Refugiat. Secretariat General de l'MMTC [10]

Lluita obrera i compromís

Muévete paremos la estafa. ACO Còrdova [11]

L'entrevista

Josep Maria Romaguera. Àngela Rodríguez [12]

Un dia en la vida de...

Una treballadora d'un PADES. Mireia Riera [14]

Col·laboracions

Experiència de camp de treball al Paraguai. Ester Martínez i Josep M. Fisa [16]

Paraules en el comiat de la Rosita [18]

A la memòria de la nostra amiga i companya Núria. Montse Ribas Olmo [19]

Impressions d'un viatge a Terra Santa. Carme Ballús [21]

Una pràctica legal contra els drets humans: els Centres d'Internament per a Estrangers (CIE). [22]

Dossier

L'espiritualitat de la revisió de vida

Cultura

 # Interferències, un projecte que convida a la presa de consciència [24]

Presentació

Revista quadrimestral
de l'ACO de Catalunya
i les Illes Balears

c/Rivadeneçra, 6, 8è
08002 BARCELONA
tel. 93 412 48 88
fax 93 318 81 87
acocat@arrakis.es
www.treballadors.org/aco

Equip de redacció:

Albert Marín, Enric Mateu,
Josep Pascual, Jordi Joan
Aymerich, Cèlia Santiago i
Àngela Rodríguez.

Impressió:

Papers 99, S.C.C.L.

Disseny i maquetació:

Juan Àngel Baños (Papers99, s.c.c.l.)

El nostre senzill i humil butlletí és un mitjà que, amb més o menys encert, deixa traspuar la vida i la sensibilitat del moviment i dels militants que el componem. En aquest curs que ens volem animar els uns als altres a ser més lliures i profetes (una manera de dir, des d'un punt de vista determinat, més "bons cristians"), hi volem reflectir la realitat social (llegiu l'article dels nostres companys de Còrdova sobre la situació actual, la declaració de l'MMTC sobre els migrants i els refugiats, la declaració que vam fer l'ACO amb altres entitats cristianes respecte als CIE, la presentació de *#Interferències...*), la realitat humana (la mort, el dolor, la malaltia: vegeu els textos sobre aquestes dues fermes militants que ens han deixat i el retall de vida de la persona que treballa en un PADES...), la quotidianitat de l'economia... I és per ajudar-nos a ser més lliures i profetes en aquest món que vivim i en el qual i amb el qual ens volem comprometre, que el butlletí ens ofereix el dossier sobre l'esperit i l'espiritualitat de la revisió de vida, i el document sobre l'evangelí de Marc (que ens animen a llegir o a rellegir els de la Comissió de Formació des d'aquesta secció nova de la revista que és «Fem memòria»).

Quan escrivim aquesta presentació encara no s'ha esdevingut el gest profètic de la classe treballadora, la plantada per dir prou a carregar el pes de la crisi a l'esquena dels més febles i per dir prou a la retallada dels drets dels treballadors: la vaga general. Segur que no serà un gest en va.

Pasqua, sal i llum en la crisi

COMITÈ PERMANENT

Estem a punt de viure la Pasqua, la resurrecció del Crist, l'anunci joiós de la victòria de la llum sobre les tenebres. I en el moviment intentem viure la prioritat del curs: lliures i profetes en el nostre món, revisant la nostra vida, reflexionant i pregant, per aconseguir fer del nostre dia a dia un anunci d'esperança, d'il·lusió, de compromís... o almenys això volem.

Enguany, en aquesta prioritat, ens hi ha ajudat la Pim Queralt en les jornades de formació del febrer. Vam parlar dels profetes, i ens vam convidar a nosaltres mateixos a ser profetes. La Pim ens va obrir els ulls a la realitat que en el nostre món els profetes encara hi són presents, que no són persones del passat. Són actuals, reals, i estan entre nosaltres... i potser ho som nosaltres mateixos per als altres! Ens va parlar de persones profètiques del segle xx, de la seva trajectòria, del seu itinerari de conversió, d'obertura al Pare i de compromís en una realitat concreta, particular, específica.

Encara que parlem contínuament de la crisi, a vegades amb confusió o desesperança, tota aquesta reflexió sobre els profetes no la podem desencarnar de la situació socioeconòmica actual: la maleïda crisi que per a bé o per a mal ens envolta, o fan que ens envolti de manera opressiva i insistent, i que tot ho justifica. I de la realitat encara més desencoratjadora: atur, dolor, patiment, pobresa, marginació... Els oblidats de la societat cada cop més exclosos, aquí i arreu d'aquest món globalitzat, amb poca esperança en el futur.

Podem analitzar i dir moltes paraules sobre la situació social, l'economia, les relacions laborals, familiars, socials. No ho podem d'oblidar, hi hem de reflexionar i meditar, per treure'n conclusions i prendre compromisos. Però per sobre de tot, com a cristians en el món obrer, com a moviment i com a militants, no hem de perdre de vista d'on venim i cap a on anem. Som fills del Déu que s'encarna enmig del món, i que viu immers en els seus problemes i angoixes, i també en les seves alegries. Som seguidors del Crist ressuscitat pel Pare, llum que porta esperança, joia i amor. Que opta pels pobres i els exclosos, els acompanya i guareix, i els dóna confiança enmig de la foscor.

I tot això ho celebrem cada any: per Nadal i per Pasqua, encarnació i vida. I ho hem de continuar celebrant, vivint, creient i esperant. En els nostres llocs de treball, en els nostres barris, en les famílies, en el món. La Pasqua, que d'aquí a poques setmanes celebrarem conjuntament com a moviment o en les nostres parròquies, ens hi acompanya. Com diuen els nostres companys i companyes de l'ACO francesa, és moment de resistència, de compromís, de no abaixar les mans. De creure en l'home, en les seves potencialitats, i de confiar que "un altre món és possible". Perquè si nosaltres no posem llum i sal, esperança i amor, en qui hem de confiar?

El fracàs social actual i la crisi econòmica que ens arrossega com una tempesta, que moltes vegades ens fa sentir confosos i que no comprenem, han de ser "transfigurats" en esperança i oportunitats de futur per a tothom, i especialment per als més vulnerables. I nosaltres, des de la nostra realitat quotidiana i propera, n'hem de ser profetes.

BONA PASQUA!

Veus que provoquen

PEPE BAENA

CONSILIARI DIÒCESI DE TERRASSA

En plena missa dominical una dona d'origen bolivià va fer un testimoni que va provocar la resta d'assistents. Un silenci contemplatiu com a resposta. Unes mirades tendres de complicitat. Un escalf humà que vessava fraternitat davant les paraules d'aquella dona andina. I és que acostumo a deixar un espai a l'homilia perquè les persones de la comunitat hi participin des de la seva experiència. Perquè comparteixin allò que l'Evangelí els il·lumina en les seves vides. Totes elles dignes de ser escoltades. Els moviments apostòlics i el Pradó m'han educat a crear espais amb els altres perquè es parli de tu a tu, especialment amb els pobres. La Lidia va tenir l'oportunitat de sentir-se escoltada per la comunitat cristiana de Bellavista. Ella mateixa se sentia part d'aquella comunitat plural (persones grans i de mitjana edat, nouvinguts, militants de l'ACO, infants, algun jove de tant en tant...). I per això va prendre la paraula tocada per la Paraula de Déu i havent perdut la por i la vergonya. "Desde que he llegado a acá me he sentido muy acogida porque es bien duro dejar la tierra y los tuyos. Sentí el llamado (la llamada) de ser catequista y fui a hablar con el padre para ofrecerme. Me dijo que no había ningún tipo de problema. Y he estado un tiempo hablando a los niños de Jesús." La Lidia, com tantes altres persones com ella, escolten la veu de Jesucrist per retrobar-la encarnada entre la realitat dels qui busquen. Quina alegria de poder compartir la vivència joiosa de Jesucrist malgrat les dificultats! El testimoni d'Andreu, un deixeble de Jesús, és el prototipus del testimoni creient que provoca: *Un dels dos que havien sentit el que deia Joan i havien seguit Jesús era Andreu, el germà de Simó Pere. Andreu anà primer a trobar el seu germà Simó i li digué: «Hem trobat el Messies (que vol dir "ungit")». I el va portar on era Jesús.* (Jn 1, 40-42a).

Jesús provocava les persones del seu voltant amb la intenció que sortissin cap enfora. La paraula 'provocar' ve del llatí pro-vocare (cridar endavant). L'experiència amb Jesús incita a sortir dels nostres refugis, ens fa sortir de polleguera, ens mou a l'acció des de l'emoció o des d'un sentiment, ens fa mirar-nos per dins per obrir-nos als altres. Si no hi ha realment experiència vital perquè hi ha obertura, capacitat d'escoltar, no hi ha provocació. La crida, la vocació, no la controlem nosaltres, nosaltres només som responsables de la resposta. La Lidia, el Xavi, la Mercedes..., i tants altres com ells, han donat una resposta amb el

seu testimoni. Han parlat i continuen parlant en el dia a dia. La seva veu no és cridanera i sorollosa, sinó profunda i contundent en allò que diu sense grans paràgrafs bonics a les seves vides.

La Mari m'ho va recordar un dia. "Mai he convalidat un capellà a casa meua. Amb els capellans mai hi he tingut relació. Però tu ets més que un capellà, ets una persona amb qui puc parlar. Ets especial, noi". Aquesta dona, que va coixa perquè té dolor a la cama, vol fer alguna cosa pels pobres del barri i s'ha apuntat al curs de voluntariat de Càritas.

Sóc a la meua habitació pregant per ella i per altres persones que no tenen pèls a la llengua per dir-me el que pensen: "Amic meu Jesús, dóna'm prou humilitat per sentir-te en les veus dels més petits. Perquè sigui fidel a la teua crida, esdevingui més humà sent capellà d'estar per casa i pugui participar de les delícies dels altres per molt insignificants que em semblin."

L'escena tendra i emotiva de Jesús amb la samaritana és el punt i seguit de la nostra continuació al seguiment de Jesucrist. Sempre hi haurà veus que ens provoquin per ser constants en la nostra militància cristiana des de la fe encarnada. *Llavors la dona deixà la gerra i se'n va anar al poble a dir a la gent: «Veniu a veure un home que m'ha dit tot el que he fet. No deu ser el Messies?» La gent va sortir del poble i l'anà a trobar... Molts dels samaritans d'aquell poble van creure en Jesús per la paraula de la dona, que assegurava: «M'ha dit tot el que he fet.» Per això, quan els samaritans anaren a trobar-lo, li preguntaven que es quedés amb ells. I s'hi va quedar dos dies. Per la paraula d'ell mateix encara molts més van creure, i deien a la dona: «Ara ja no creiem pel que tu dius. Nosaltres mateixos l'hem sentit i sabem que aquest és realment el salvador del món.»* (Jn 4, 28-30.39-42)

L'evangeli de Marc

MONTSERAT SIDERA
COMISSIÓ DE FORMACIÓ

La Comissió de Formació, amb aquest nou espai "Fem memòria", volem recordar documents d'ACO publicats fa alguns anys. Molts d'aquests materials són tan vàlids com el dia que es van publicar. Aquest breu escrit pot ser una motivació per tornar-los a agafar, llegir i potser descobrir i treballar en grup o personalment. També és cert que alguns de vosaltres us heu incorporat més tard a l'ACO i no coneixeu alguns d'aquests documents, d'aquí la importància de tornar-ne a parlar: és una oportunitat per poder-los conèixer. En aquest espai del butlletí anirem fent un breu comentari d'alguns d'aquests materials.

Avui fem memòria del document n. 14, *L'evangeli de Marc. El camí del deixeble de Jesús*, escrit per Josep M. Soteras. El llibret té 62 pàg. Amb el text en català i en castellà. Data de publicació: 2004.

Alguns trets d'aquest material

És una introducció senzilla a l'evangeli de Marc, que ens ajuda a engrescar-nos a llegir l'Evangelí amb una mirada més concreta. Marc adreça el seu evangelí a un lector obert al canvi, que es troba en procés de formació i en situació de fer camí, de fer experiència de trobada amb Jesús. Aquesta és la nostra realitat d'homes i dones que volem viure el nostre ser cristians sempre oberts a noves crides que Déu ens fa al llarg de la vida.

Fa un recorregut pel que l'autor descriu com a etapes de l'itinerari espiritual del deixeble:

- Déu
- La crida
- La crisi
- La visió

És un material ben estructurat i amb preguntes per treballar-lo tant personalment com en grup.

L'evangelí de Marc és el que anem llegint els diumenges durant aquest any (cicle B).

En format paper està exhaurit però el podeu trobar al web de l'ACO i us el podeu descarregar: <http://treballadors.org/aco/ca/formacio>

¿Puede la RdV ayudarnos a ser profetas?

GRUP RIERA – BAIX LLOBREGAT

Partiendo de las reflexiones que Jordi Fontbona, consiliario con muchos años de experiencia, nos hizo en el boletín 196 sobre la "Sabiduría evangélica y la revisión de vida", valoramos en el grupo, como sugería Jordi, cómo hacemos la RdV.

El grupo hemos efectuado una RdV sobre como normalmente las hacemos, haciéndonos unas reflexiones que nos ayuden a profundizar.

¿Cuáles son los hechos que normalmente revisamos? ¿Por qué?

¿Nos quedamos en el exterior, las anécdotas, qué buscamos?

¿A qué creemos que nos llama Dios a través de cada RdV?

Las RdV que hacemos, ¿notamos que son un privilegio que nos permiten ser moldeados por la palabra de Dios? Constatamos el mundo interior de cada uno (Dichosos los que saben oír... Porque no todos son capaces). Lc 10 ver con el corazón.

Cuando llegamos al juzgar, ¿nos sentimos cuestionados, iluminados, llamados a la conversión por el evangelio? Si no es así, ¿creemos que hacemos RdV?

Cómo creyentes y militantes de ACO, tenemos la opción por los más pobres, por la clase obrera que padece el sufrimiento de las injusticias... ¿salen en nuestras RdV este sufrimiento y nuestra opción por erradicarlas?

¿Estamos convencidos de que la temática de la ACO es diferente a otros grupos de Iglesia? ¿Cuál es su diferencia?

Lectura de Evangelio:

"Te alabo, Padre, señor del cielo y de la tierra, porque has mostrado a los sencillos las cosas que ocultaste a los sabios... Dichosos quienes ven lo que estáis viendo vosotros". (Lc. 10, 21-24).

¿Qué es lo que en las RdV vemos que se revela a los sencillos y escandaliza a los entendidos?

¿Qué es la sabiduría que vamos asumiendo cuando nuestras RdV llegan a los evangelios, a los valores, a la llamada interior que Dios nos hace?

¿Tenemos el riesgo de quedarnos en el exterior, en anécdotas, en religiosidad, y no llegar a la gran riqueza? *"Dichosos quienes ven lo que estáis viendo vosotros"*, el conocer a Dios.

La RdV y sus valores nos hacen más humanos, más bondadosos, más tolerantes, más humildes, un continuo cambio de nuestras actitudes.

Acabamos la reunión después de profundizar estas reflexiones, y llegamos a la conclusión de poner más atención a que salga nuestro interior y buscando la sabiduría evangélica para responder y dar a conocer el Dios del Amor con nuestro testimonio.

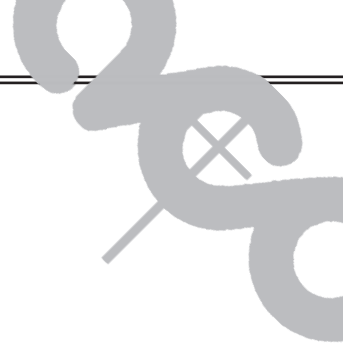
Como forma de actuación reflexionamos Mt. 25, 31-46 *"Porque tuve hambre y me disteis de comer... Os lo aseguro: Cada vez que lo hicisteis con un hermano mío de esos más humildes, lo hicisteis conmigo"*.

Es la sabiduría de la RdV, primero el ser humano, este es el gran descubrimiento de la RdV que nos da a descubrir a los sencillos y oculta a los entendidos y sabios.

La religiosidad debe servir para hacernos más humildes y más humanos, para comprometernos para hacer un mundo más justo donde la dignidad da felicidad a los hombres: debe ser la preocupación más importante para nosotros.

La clase obrera necesita sus propios profetas.

L'economia de l'ACO

On som i cap on anem?

Un any més us volem explicar la situació econòmica del moviment de l'any 2011 i les previsions per al 2012. La Comissió d'Economia del moviment ha continuat amb la seva tasca, que no pretén només ser fer els comptes i tancar els pressupostos, sinó que vol ajudar-nos a tots plegats a reflexionar sobre l'economia de l'ACO, què representa i quin sentit té, o hauria de tenir, per als militants.

Això és el que ha intentat fer al llarg de l'any: saber qui som, on som, invitar els militants a la reflexió sobre el sentit de la cotització (la quota militant), i plantejar les decisions preses al Consell de Lleida, concretant-ho en la possibilitat de contractació d'una nova persona per a la coordinació del moviment.

Hem de recordar, i pensem que cal insistir-hi, que l'economia al moviment és un mitjà o un instrument al servei de les prioritats i dels objectius del moviment: el nostre PROJECTE COMÚ s'ha de fer possible gràcies a la solidaritat, també econòmica, de tots nosaltres. Per a l'ACO l'economia ha de partir de 4 eixos fonamentals (Carta Econòmica): *l'autofinançament*, *la solidaritat*, *la transparència* i *la coresponsabilitat*.

En tot moment la comissió ha intentat afavorir el debat intern sobre economia a l'ACO, des del respecte a la intimitat i el pensament dels militants, i des de la convicció que totes les situacions personals han de ser valorades i tingudes en compte com un signe de riquesa de l'ACO.

La voluntat de la comissió és que els comptes de l'ACO siguin clars, que tots sapiguem en què ens gastem els diners. Això ens ha de permetre ser més conscients de les despeses que tenim i de les possibilitats reals que tenim d'encetar i tirar endavant les "accions" que entre tots decidim en els diversos àmbits del moviment: consell, comitè general, diòcesis i zones, i comissions. I si a vegades no semblen prou clars, hem d'insistir que estan oberts al fet que qualsevol militant del moviment en demani explicacions i consulti dubtes, sense que això ens ho prenguem com a mal confiança, si no, al contrari, com un desig d'assumir responsabilitats en el col·lectiu.

És cert que a vegades no ens llegim els papers, les notícies, els comentaris... i quan es tracta de "números" potser encara menys. Però per a la comissió és essencial saber quina és l'opinió del moviment i que tothom se senti còmode parlant de la nostra economia, i més encara en aquests moments que la situació social demana ser molt curosos en aquesta qüestió.

Amb aquest escrit volem donar a conèixer les dades econòmiques més rellevants, els nostres pressupostos. Han estat discutits i aprovats en el Comitè General, ja que configuren el nostre projecte de treball. Els responsables de zona els coneixen amb més detall. Presentem les dades del 2011 i el pressupost del 2012, perquè puguem fer-nos càrrec de la situació actual i de la nostra capacitat per realitzar noves actuacions.

Resum comptes exercici 2011

Amb goig hem de dir que, malgrat la situació econòmica del país i de moltes llars,enguany hem mantingut la tendència d'augment d'entrades, tot i que es va aprovar no apujar les quotes el 2011. S'està donant un moviment d'altres i baixes, però les altes superen en molt les baixes o les

rebaixes de cotització, justificades moltes vegades per dificultats econòmiques familiars.

L'any 2011 hem tingut **ingressos** per valor de **104.061 €**, similars als de l'any passat. Aquests ingressos s'han distribuït de la següent manera:

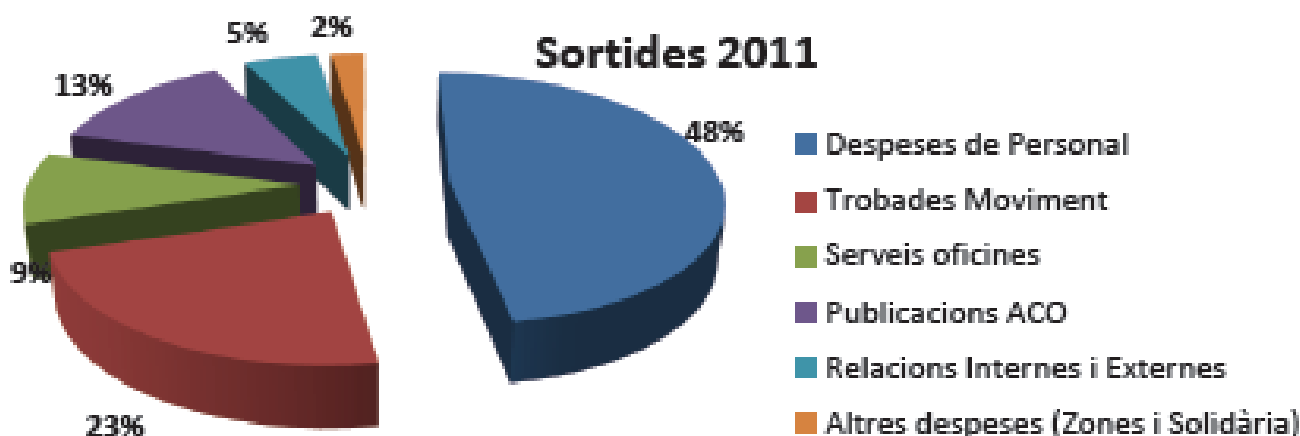

Com l'any passat, els ingressos d'aquest exercici han estat superiors als pressupostats (+ 5.500 €), amb un valor promig de la quota d'uns **125 €/any**. Aquest increment es deu fonamentalment a dos factors: l'augment global de les quotes militants i les aportacions, cosa que pot significar una certa consciència col·lectiva de moviment, i un lleuger augment de subvencions dels bisbats.

A tresoreria, a 31 de desembre, teníem **59.134 €**, 54.034 € disponibles per al 2012 (ens ajuden a fer front a les despeses abans del primer cobrament de quotes), 3.000 € com a fons per al futur Consell, i 2.100 € com a

fons per a l'Assemblea del Moviment Mundial de Treballadors Cristians (MMTC).

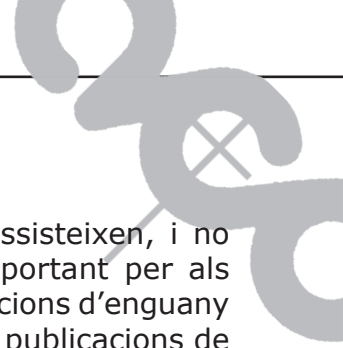
En relació amb les **despeses**, hem tingut sortides per valor de **97.606 €**, i per això el balanç presenta un superàvit de 6.456 €! No està gens malament, tenint en compte que el pressupost preveia un dèficit d'uns 2.450 €. Aquest estalvi/superàvit, a part de l'augment de les quotes, es deu al fet que intentem ser tant austers com podem, fent el que hem de fer amb el màxim estalvi. De fet no hem gastat el previst en les relacions Externes (MMTC i MTCE) i Internes (seguiment de les diòcesis).

La despesa de Personal s'ha mantingut dins el pressupost previst, i com es pot veure representa la major part de la despesa del moviment. Una despesa que considerem bàsica i fonamental, ja que és la que ens permet mantenir un projecte comú i un cert grau de co-

hesió en el moviment, més complicat cada vegada pel creixement territorial i de persones a l'ACO. El projecte plantejat a Lleida d'una nova contractació va en aquesta direcció. Aviat sabrem el resultat de la consulta encetada des de la comissió, i el Comitè General decidirà què hem de fer.

En el concepte Trobades Generals s'hi inclouen la Setmana Santa, la Jornada General, els Exercicis d'Estiu i les Trobades de Responsables a Barcelona i a Madrid. Majoritàriament aquestes activitats s'autofinancen a partir

del que paguen els que hi assisteixen, i no representen una despesa important per als comptes generals. Les publicacions d'enguany han estat els 4 butlletins i les publicacions de formació.

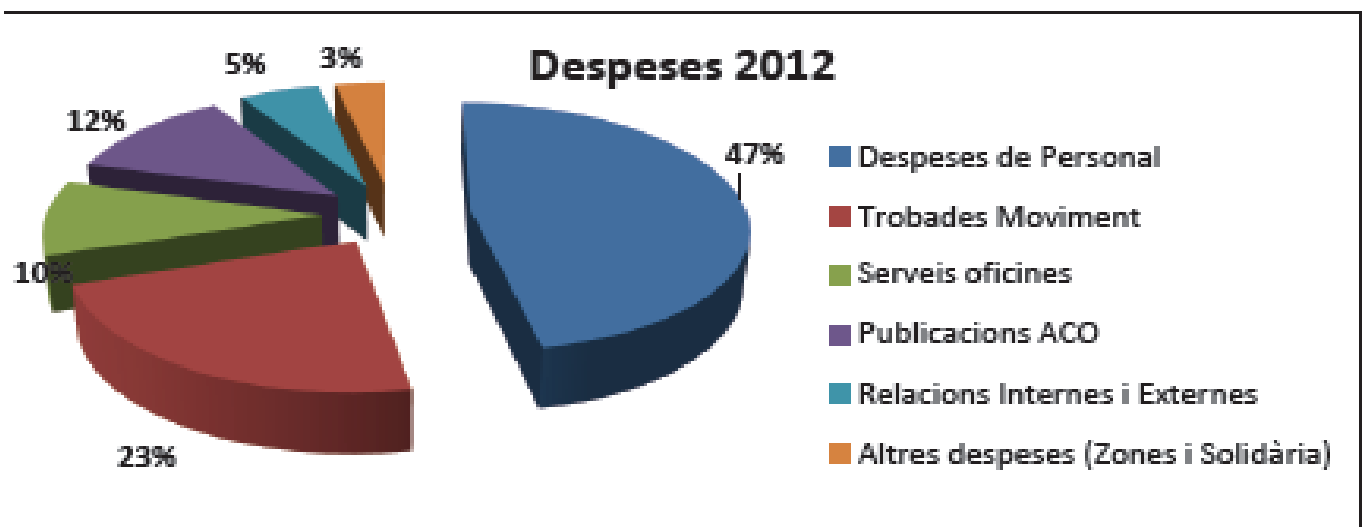
Pressupost 2012

Aquest any s'ha decidit mantenir una despesa similar a la del 2011, tenint com a fita un resultat de l'exercici equilibrat, sense previsió de superàvit ni de dèficit. El Comitè General ha acordat un pressupost de **102.180 €** en ingressos, i similar quantitat en despeses.

Mantenint la línia de l'any passat, i donada la situació social i econòmica actual i els resultats del 2011, s'ha optat per no augmentar la quota dels militants, a falta de prendre la decisió definitiva sobre la contractació d'una nova persona de coordinació, que reforci la Permanent i vetlli perquè es puguin realitzar totes les activitats previstes. Passi el que passi amb aquesta darrera qüestió, és segur que hem d'adaptar el que fem a les nostres possibilitats, i no podem demanar més a les persones, voluntàries o contractades, que col·laboren en el funcionament del moviment.

Quant al pressupost, les principals propostes que es fan són:

- augment del sou de les nostres treballadores segons l'IPC català de l'any 2011;
- increment en la despesa de gestoria ja que s'ha decidit presentar la declaració de l'impost de societats, pel fet que passarem de 100.000 € de pressupost i ens volem acollir a la llei de mecenatge, per poder fer la declaració de donants l'any 2012;
- es preveu una apreciable disminució en comissions bancàries el 2012, gràcies al canvi de banc (Triodos);
- es mantenen les despeses en relacions exteriors, i augmenten lleugerament en relacions interiors, ja que es detecta la necessitat de ser més presents en les diòcesis/zones;
- disminució a 3 números anuals el butlletí, no tant per la despesa que representa sinó per la feina que suposa en hores de dedicació del personal.
- Es preveuen els mateixos ingressos per quotes i subvencions que l'any 2011.

Declaració amb motiu del 98 Dia Mundial del Migrant i del Refugiat

SECRETARIAT GENERAL DE L'MMTC

Solen ser joves. Se'ls pot veure prop de les estacions o fent cua esperant ser atesos pels serveis de l'Administració. Busquen informació per orientar-se, trobar allotjament, alimentar-se. El poc domini que tenen de l'idioma del lloc els obliga a fer un gran esforç per comunicar-se i hi ha poca gent que es prengui la molèstia d'aturar-se per contestar les seves preguntes. Però, quan ens aturem a contestar, quan la por deixa pas a la confiança, quan es viu un mínim de fraternitat, tot és possible i tots hi sortim guanyant. De segur que sabeu de qui parlem: dels migrants.

L'MMTC, amb el pla de quatre anys aprovat a Nantes l'octubre de 2009 i debatut als seminaris continentals, vol obrir noves perspectives per als migrants i amb els migrants. Enfront dels murs que no paren d'aixecar-se, tant físics com interiors, l'MMTC proposa construir ponts. Anuncia que una nova convivència és possible i ofereix als seus membres mitjans per construir una veritable fraternitat.

Seguint la crida de Benet XVI, l'MMTC es posa al costat de tots aquells que en aquest món creiem que cadascú ha de poder ocupar el lloc que li correspon, ha de poder viure amb dignitat, sense importar l'origen, el color de la pell, la cultura, llengua o religió. Com a moviment de treballadors cristians, l'MMTC basa la seva acció en la paraula de Déu i en el pensament social de l'Església. La primera cosa que proposa és trobar-nos i dialogar amb el migrant. Qui es? Què busca? A què aspira? Estar atents a què ens diu?

Escoltem el Salim, de Somàlia: "Vaig viure i vaig créixer enmig de la violència i la guerra. No em sentia segur en el meu país per culpa de la discriminació i els combats entre les diferents milícies. Vaig prendre la decisió de sortir del meu país tan bon punt vaig pensar que ja no hi havia lloc per a l'esperança, i emprendre una aventura molt arriscada que em podia costar la vida."

Escoltem el Sandy, d'Haití: "El meu país, en tota la seva història de resistència i lluita, ha conegut l'esclavitud, invasions de potències estrangeres, dictadures de les pitjors, i malgrat tot, malgrat les tragèdies i desgràcies, sempre s'ha emparat en el nostre Déu."

Escoltem l'Hizni, de l'Iraq: "Hem fugit de l'Iraq per culpa de la guerra quotidiana que vivíem allí. Aquesta guerra ens ha causat molt de patiment. Hem vingut a França per trobar-hi la pau!"

Escoltem la Lussiné, d'Armènia: "Ja fa quatre anys que visc a França i he après bastant francès, una llengua que de fet és molt difícil d'aprendre. Així que ja tinc molts amics francesos, però dins el meu cor continuo sent armènia."

Escoltem el Clark, del Gabon: "Quan un deixa enrere la infantesa, els amics i sobretot la família, és com si deixés part de la seva vida. Un no pensa de seguida en la pena que se sent. Es mira de pensar en positiu durant tot el viatge, pensar que es viuran noves experiències, es descobriren altres formes de viure, altres horitzons, i que encararem bé el nostre futur."

Aquestes són paraules de joves que tenen entre 20 i 30 anys.

Escoltem els migrants amb qui ens trobem, els qui viuen al nostre barri, els qui treballen a la mateixa empresa que nosaltres, els qui ens trobem plegats per pregar i celebrar el Crist vivent. Acostem-nos-hi, i amb ells construïm un món sense fronteres on hi hagi un lloc per a tothom, on es pugui viure en harmonia i en pau.

Muévete, paremos la estafa

CÓRDOBA, 1 DE MARZO DE 2012

PARROQUIA DE SAN ACISCLO (VALDEOLLEROS) Y ACCIÓN CATÓLICA OBRERA

Ya son cinco millones y medio las persona en paro. Con sus necesidades sin satisfacer, con sus embargos, amparadas en las casas de sus padres jubilados para poder subsistir. En fin, ya son cinco millones y medio de personas desajustadas, fuera de su sitio en la sociedad, con complejos de inutilidad, con la autoestima por los suelos, etc.

Mientras esto ocurre en nuestras calles, a nuestros vecinos, los beneficios de los otros (bancos y grandes empresas) siguen y siguen aumentando:

-Iberdrola y Telefónica en 2010 obtuvieron unos beneficios de 2.870 y 10.167 millones de euros respectivamente.

-Las empresas del IBEX 35 aumentaron sus beneficios en un 22%.

-Los dos bancos más grandes en 2011 consiguieron unos beneficios de 3.004 millones el BBVA y 5.351 el Santander.

A nosotros nos tocan los recortes en servicios públicos, pagar por servicios hasta ahora gratuitos, las subidas de los impuestos indirectos, una reforma laboral leonina... y nos dicen que es para crear empleo. Ninguna de las últimas reformas laborales ha creado empleo y si tenemos menos dinero, compramos menos, las fábricas venden menos y... a despedir obreros. No crean empleo esas medidas, lo destruyen.

Para este gobierno, como para el anterior, siguiendo políticas europeas, su primer objetivo es pagar a los bancos, a los usureros que están sangrando a los estados (Grecia, Portugal, Italia, España)... cobrándoles entre el 3% y el 5% por prestarles dinero recibido del Banco Central Europeo al 1%, esos bancos que junto a otros colectivos mafiosos, llamados mercados (los grandes bancos, los grandes capitales, los fondos

de inversión...) están estrangulando, con su voracidad insaciable, las economías de los países, sobre todo de las más débiles, imponiéndoles unas políticas restrictivas en servicios sociales, en educación, en sanidad y otros derechos básicos.

Aunque hay otras posibles políticas, este gobierno, como el anterior, se ha metido en un callejón, cuya única salida es someterse a los caprichos rapaces de los mercados, vendiendo su independencia, desnaturalizando la democracia, llevando a sus conciudadanos al paro y a la ruina. Ellos nos decían y nos siguen diciendo que su primer objetivo era luchar contra el paro. Nos mentían y nos siguen mintiendo y muchos de nosotros se lo creían y se lo siguen creyendo.

Hay otras políticas para ahorrar los 40.000 millones de euros que nos han impuesto en Europa:

-mantener los impuestos sobre la renta, sobre el capital, la tasa Tobim, impuestos a sociedades (sin bonificaciones), impuestos a las sucesiones, al patrimonio...

-reducir gastos militares, generalizar los medicamentos por principio activo, dejar los impuestos sobre la vivienda como están.

Con todo esto hay para ahorrar 40.000 millones sin estrangular a nadie.

Ante esta cruda realidad, ante el sufrimiento de tantísimas personas, nosotros creyentes en Jesús el galileo de Nazaret, no podemos menos de gritar, denunciando esta sangría universal, este pecado de lesa humanidad, llamando a la protesta, a salir a la calle para que se enteren de que ni somos tontos, ni nos da todo igual, y que estamos dispuestos a tomar otras medidas más contundentes.

LA COLA DEL PARO RECORRE CÓRDOBA

Parlem amb...

Josep Maria Romaguera, consiliari general de la CIJOC els últims quatre anys

“No ens podem tancar en una única visió del món, perquè n’hi ha moltes”

ÀNGELA RODRÍGUEZ

GRUP PUJÓS XII – ZONA BAIX LLOBREGAT

Recuperant la seva pròpia presentació en el bloc <http://fentcami.blog.cat>, en Josep Maria Romaguera va néixer a Capellades (Anoia) el 1957 en el si d’una família treballadora. Va ser ordenat prevere el 1987 i, des de llavors, ha passat per diferents grups de la JOC: a Sant Andreu de la Barca, Nou Barris, Bon Pastor, Riu Besòs, Badalona i al Vallès. Ara s’està situant a l’Hospitalet de Llobregat, on és des del novembre passat rector de la parròquia de Santa Eulàlia de Mèrida, al barri del Centre. Abans d’aquesta data, Josep Maria Romaguera ha tingut la seva base d’operacions a Roma, perquè durant quatre anys ha estat consiliari general de la CIJOC (Coordinació Internacional de la JOC), tot i que s’ha mogut per diversos països d’arreu del món.

Després de tant de moviment els últims anys, com et trobes ara a l’Hospitalet?

M’hi he enganxat amb el curs ja començat i suposo que encara em puc trobar sorpreses i novetats. Tot i això, m’han integrat molt ràpid a la parròquia, que és molt acollidora, i la gent que hi treballa està molt coordinada, és molt receptiva i organitzada. Conèixer la realitat social de la ciutat em requerirà més temps però, d’entrada, he quedat parat de la quantitat d’associacions que hi ha!

Com és la feina del consiliari general de la CIJOC?

És bastant estressant: hi ha molta feina a fer i poca gent, en part perquè és més difícil de tocar la realitat. Mai no estàs segur de si estàs fent el que cal. Quan et trobes en un moviment de base, veus la realitat més directament. En concret, m’he dedicat a acompanyar el secretariat internacional, cosa que tampoc no ha estat fàcil, perquè no compartíem ni cultura ni llengua. D’aquí a Roma no hi ha gaire diferència i jo em sentia més com a casa, però la resta estaven més desorientats i es trobaven més fora de context. Ha estat un repte especial acompanyar-los en situacions dures per a ells.

Per als qui ho desconeixen, qui compon el secretariat internacional i quines funcions té?

El secretariat el formen ara tres joves i un consiliari (fins fa poc, hi havia quatre joves). Són els moviments, durant el Consell Internacional o per correu, els qui escullen els joves responsables. La seva missió consisteix a executar les línies que la CIJOC va marcant, així com posar en comú els moviments de la JOC arreu del món, coordinar la formació dels seus membres, estendre el moviment als països on no hi és i, en definitiva, representar els joves treballadors allà on són. Aquesta missió, en mans de tan sols quatre persones, resulta molt complicada. Algunes tasques es confien a col·laboradors externs i també es delega en les JOC nacionals la representació de la CIJOC en determinats esdeveniments.

Suposo que resulta molt difícil fer una radiografia global, però podem fer una petita aproximació sobre quin és l’estat de salut actual de la JOC a nivell internacional?

Les realitats són molt diferents a cada indret del món. Però si parlem de continents, a Àsia la JOC és petita però molt seriosa, activa i profunda. Té presència a Corea del Sud, Filipines, Cambodja i l’Índia. A Filipines i Corea el moviment està molt ben estructurat, funciona bé i treballen a fons. A Cambodja, la realitat és molt dura, però la JOC dóna respostes molt humanitzadores i dignificadores. En aquest país els joves viuen amuntegats entorn de la fàbrica, gairebé no tenen temps lliure, es passen tot el dia treballant, guanyen quatre rals que envien a la família i ni tan sols els queda una misèria per poder desplaçar-se al centre de la ciutat i divertir-se. La JOC allà és molt autèntica, ja que ajuda els joves treballadors a trobar la seva dignitat.

A l’Orient Mitjà crec que també hi ha realitats molt diverses...

Sí, és molt difícil trobar-se com a regió. L’únic país que admetia una trobada de tots els moviments era Jordània, per qüestions de visats, però allà el moviment ha desaparegut. En canvi, la JOC a Dubai està molt activa. És un país on tot es fa a *lo grande* i el 90% dels treballadors són estrangers. No hi ha

atur, però això s'explica perquè quan algú es queda a l'atur i en un mes no troba una altra feina, el fan fora del país. La JOC dóna allà el sentit de la vida als joves treballadors catòlics, que remenen diners però queden esclavitzats en una dinàmica perversa de consumisme i d'anar tirant. La JOC aporta consciència de treballador, de dignitat humana i de solidaritat.

Com es viu la religió catòlica a Dubai?

És un país on hi ha molta llibertat, potser vigilada, però és molt occidental. Fins i tot la religió es practica molt lliurement. Però només els musulmans poden anar a vendre la moto de la religió a un altre. Ara bé, els cristians no tenen cap problema per reunir-se. Les parròquies estan pleníssimes: són espais immensos que donen cabuda a diversos ritus i cadascú té el seu espai i el seu horari. Impacta com la religió està present al carrer.

No hem parlat de l'Àfrica. Com treballa la JOC allà?

La JOC és present a trenta països. De fet, la meitat de la CIJOC és a l'Àfrica. Hi ha alguns moviments que són molt grans numèricament, com ara a Tanzània, però no acabes de saber gaire què fan. En general, en aquests països no hi ha un context industrial a nivell macro ni tampoc no hi ha una història de moviment obrer, però les condicions de vida i de treball demanen que la JOC hi sigui. A Tanzània et pots trobar que un cor parroquial et diu que és la JOC, però també veus responsables molt conscienciats. També és fàcil trobar-se amb dobles militàncies: un responsable de la JOC que també és responsable d'un altre moviment catòlic. Potser a Catalunya i a Espanya ens n'estranyem, però potser tenim tendència a ser endogàmics i no ens relacionem tant amb d'altres.

Quins són els països on resulta més difícil estar-hi en contacte i conèixer el que està fent el moviment?

Terra Santa, on Betlem i Jerusalem estan dividits pel mur. Posar-te en contacte amb els palestins a través del govern jueu és molt complicat. També resulta molt difícil el contacte amb Síria. La majoria de membres de la JOC de la zona són àrabs.

Si ens traslladem a l'altra banda del globus terraquí, tinc entès que a Llatinoamèrica els moviments catòlics travessen una crisi greu, i, en canvi, fa 25 o 30 anys havien arribat al seu punt àlgid a la zona.

Sí, l'Església llavors havia optat de forma clara pels pobres i per una acció transformadora, el màxim exponent de la qual va ser la Teologia de l'Alliberament. La JOC i d'altres moviments van tenir un paper clau, i moltes vegades es van implicar en les lluites revolucionàries, lluitant amb d'altra gent en moviments que no sempre eren clars del tot. Quan es va produir la greu involució eclesial, es va sembrar el dubte en moviments com el nostre.

La societat llatinoamericana tampoc no és la mateixa, ja que han entrat en una dinàmica consumista en un context en què no hi ha gaire diners a les butxaques, però desapareixen ràpidament.

Tot i això, el moviment encara hi és present?

La JOC més estructurada i gran es troba a l'Equador i a la República Dominicana. Hi ha més països on la JOC és present, però molts estan afiliats a la JOCI (Joventut Obrera Cristiana Internacional). Aquesta és la JOC internacional que va fundar Joseph Cardijn, però que va aprovar una declaració de principis on la fe i l'evangeli es convertien en opcionals. Arran d'això, molts països es van desafiliar i van fundar la CIJOC. El Vaticà va deixar de reconèixer la JOCI. A Amèrica Llatina hi ha més països a la JOCI que a la CIJOC, però no sabem si són realment moviments que fan feina al carrer o només existeixen sobre el paper. De tota manera, aquest conflicte a nivell internacional no impedeix que a nivell nacional els moviments siguin molt semblants els uns dels altres.

Quina és la lliçó que extreus de la teva experiència internacional?

He après que no et pots tancar en una única visió del món, perquè experimentes que n'hi ha moltes. La meua acció a la CIJOC m'ha donat una obertura de mires que agraeixo; m'he emportat una gran riquesa.

Per acabar, deixa'm que tornem per un moment a Catalunya i a Espanya. Quin és el paper que ha de jugar la parròquia en un context de crisi econòmica com l'actual, però també d'onada conservadora, de retallades de serveis i de drets i de reformes laborals?

Una parròquia ha de ser una casa que aculli i acompanyi, on es pugui crear un caliu humà. Hi ha molta gent que passa gana. D'altres van molt justos per tenir uns mínims quan abans no s'hi havien trobat mai. Ara és el moment que hem de donar assistència, menjar, etc, però també hem d'integrar tota aquesta gent perquè no se sentin sols i no quedin exclosos ni al marge. S'han de crear dinàmiques de portes obertes i d'oferir espais humanitzadors, on la gent es trobi i comparteixi.

Ara més que mai, podem ser profetes allà on som?

Les parròquies i els moviments poden ser una veu profètica i actuar profèticament. Aquesta és una crida permanent que hem d'accentuar. No podem resignar-nos i pensar que no podem fer res. Aquí a la parròquia m'agradaria que es vagi respirant un estil de lligar vida, fe i compromís, i que els mateixos laics portin la iniciativa. Per exemple, crear grups de reflexió social i que així la parròquia tingui una antena permanent per poder captar el que passa i fer arribar el seu missatge. Per cert, he obert un altre bloc, de moment molt senzill, de la parròquia: <http://santaetulialidelcentre.blog.cat/>

Una treballadora d'un PADES

MIREIA RIERA

GRUP POBLENOU TROPICAL-ZONA BESÒS

Sóc la Mireia. Tinc 35 anys. Estic casada amb el Carles i tenim tres fills: la Maria (7 anys), l'Ignasi (5) i el Ferran (2). Vivim al Poblenou i pertanyem a la Zona Besòs.

Aquest any en farà set que treballo al PADES de Sants-Montjuïc. El PADES fa entre 20 i 25 anys que es va crear com un Programa d'Equip de Suport a l'Atenció Domiciliària dels ambulatoris. Actualment és un equip especialitzat en cures pal·liatives al domicili. Això vol dir que atenem gent que està fent tractaments pal·liatius a l'hospital com poden ser quimioteràpia, radioteràpia..., i dels quals cal controlar-ne els efectes secundaris perquè no vagin constantment a urgències; o gent que ja no rep cap tipus de teràpia, o gent gran (molt gran) que l'únic que li queda és l'esperança de no tenir dolor i no patir en el camí fins a la mort. Aquestes últimes idees són les principals premisses que ens marquem l'equip.

Així, doncs, el meu dia a dia comença a les 6 del matí. Em llevo a aquesta hora, tot i que entro a les 8h, per gaudir de l'esmorzar amb la calma de tothom dormint. Aprofito també per deixar enllestit o avançat el sopar, ja que les tardes també són força intenses!

Un cop al despatx ens ajuntem les tres infermeres, la treballadora social i la doctora que formem l'equip. És un espai força dinàmic ja que, en aproximadament dues hores, s'ha de registrar la feina del dia anterior, discutir dificultats, coordinar-se amb altres serveis sanitaris, atendre

famílies impactades o desubicades, atendre trucades dels propis malalts i finalment programar el dia en funció de les necessitats i el moment de cada malalt. Són unes hores molt intenses perquè totes nosaltres volem o tenim necessitat de compartir informació referent als nostres malalts.

Durant aquests set anys l'equip ha anat canviant i ara fa uns anys que tenim una certa calma i cohesió. El treball en equip és fonamental ja que en un districte tan gran i tan poblat i davant uns malalts tan fràgils hem de prioritzar quins són els que sí o sí necessiten més la presència de tot l'equip complet. Podeu pensar, doncs, que les infermeres fem moltes visites soles. Però tot i anar sola i assumir tasques pròpiament de metge o treballadora social sé que tinc les meves companyes que m'indiquen, orienten, recomanen i responen les meves demandes o dubtes i, sobretot, no ho viuen com una invasió de les seves atribucions. Això dona molta tranquil·litat.

Després de programar les visites del dia fem un esmorzar. Totes coincidim: "el millor moment del dia!!". Cal agafar energia pel que queda de jornada, que no és poc! Després cadascú emigra cap a la seva porció de districte. La meua zona és la Gran Via (fins a Plaça Espanya) i Poble-sec. Sempre procurem agrupar els seguiments dels malalts per fer un desplaçament gran amb transport públic i des d'allà fer la ruta caminant.

Us haig de dir que això últim, que a priori podria ser un inconvenient, jo ho visc com un aspecte molt positiu ja que barrejo l'afició de caminar

amb la feina. Veure el moviment del carrer; veure el sol, la pluja i el fred, fa cada dia diferent i fa esbargir-te després d'una visita intensa.

Una altra oportunitat que m'ofereix la feina és poder entrar a les cases i, des del seu terreny, treballar amb el malalt i la família. I dic des del seu terreny perquè sempre partim de les possibilitats que hi ha en el domicili (gairebé mai hi ha llits articulats, molts dels cuidadors principals són gent gran amb limitacions...). Cal dir que ens trobem amb algunes sorpreses: aquella família que "no en donaves un duro" cuida el seu familiar millor que ningú. Ben bé de cada situació en traiem una lliçó de vida.

Per últim, i potser el que fa una mica especial la feina, hi ha el fet que comentava que molts dels malalts que portem estan propers a la mort, a la fi de la vida. Això fa que nosaltres hàgim de ser sensibles i estar molt pendents de qualsevol pensament o expressió de por o preocupacions per tancar (cadascú de la manera que vol) el seu cercle de la vida. I estar pendents, també, de la família. Donar suport i sobretot acompanyar en totes les pèrdues que s'aniran produint en el procés fins a la mort.

Així, doncs, en un matí puc fer de tres a cinc visites. Penseu que en la visita parlem de tots els problemes físics que pugui tenir la persona (dolor, ofec, insomni, anorèxia...) fins de la dificultat de plorar per no fer patir l'altre, fins de les dificultats econòmiques derivades de la baixa laboral... Hi ha tants temes pendents abans de morir-se! Una de les coses que se'ns fa més difícils d'entendre són els pactes de silenci d'algunes famílies per mantenir el malalt en la ignorància de la seva situació.

Penso que aquesta feina em dóna una oportunitat molt gran i és que veient tanta gent amb malaltia terminal fa que pensi fermament que cal aprofitar el dia a dia i ens hem de deixar estar de fútilses. I això, en certa manera, ho intento transmetre als del meu voltant.

Al final del matí no és tant l'esgotament físic sinó el mental el que fa que em senti cansada i xuclada per totes les vivències i emocions sentides.

Però seran els meus fills, que vaig a buscar corrents després de dinar d'una esgarrapada, els encarregats de reomplir (o algun dia buidar completament!) les bateries. Les tardes donen de sí i tenim temps per a tot: per riure, jugar, activitats extraescolars, parc, enfadar-nos, dutxes, sopars, contes, cançons i bona nit!

Quin moment tan dolç quan hi ha silenci... Seria el moment ideal per seure al sofà i llegir..., però cal endreçar la cuina, posar rentadores i revisar el correu; això si no hi ha cap reunió de l'Ampa o revisió de vida.

Normalment cap a les 12 és l'hora que vaig a dormir. És llavors que caic en un son profund.

Moltes vegades he pensat que dedicar-me a les cures paliatives té molt a veure amb la meua història de vida, amb el fet que vaig perdre la mare de nena (però no de malaltia). Penso que vaig experimentar el dolor de la pèrdua i en la feina que faig intento disminuir aquest dolor (físic o psíquic) tant del malalt com de la família.

També penso que la fe en Jesús m'ajuda en el dia a dia. No tant perquè hi hagi malalts que en parlin amb mi (algun sí, però pocs) sinó per tranquil·litat meua, per saber que davant cada visita tinc Jesús (o la mare) al meu costat que m'acompanya.

Experiència de camp de treball al Paraguai¹

ESTER MARTÍNEZ I JOSEP M. FISA

L'ESTER ÉS DEL GRUP SANT MIQUEL - ZONA MONTSERRAT

Fa ja tres anys el Josep M. Fisa ens va proposar a un grup de persones fer un camp de treball al Paraguai. Aquest projecte naixia després d'haver-lo plantejat a les religioses missioneres claretianes. Elles que van néixer com a Congregació a Vic², tenen una missió, a la zona rural del departament de Caaguazú, a Paraguai, a uns 250 km d'Asunción. La missió de Yhú ja té més de 25 anys i comparteix el treball evangelitzador amb una comunitat de claretians. Ells porten la parròquia i coordinen la pastoral a les comunitats disperses. Elles tenen la comunitat oberta a les necessitats de les famílies camperoles i de les comunitats indígenes.

Les religioses missioneres claretianes van començar a fer un treball de relació i formació lent i constant –algunes hi han deixat la vida– amb les que serien les dones líders i que facilitarien poder entrar en les famílies. Actualment totes les religioses són paraguaianes de la mateixa zona rural, parlen guaraní i porten endavant la tasca d'acollida i servei, a més d'estar compromeses professionalment en el camp de l'educació i de la sanitat.

Quins són els problemes del món rural?

Paraguai té amplis espais conquerits a la selva, aptes per al cultiu i la ramaderia. Territoris amplíssims de milers d'hectàrees en mans d'hisendats locals o estrangers i en mans de corporacions multinacionals. Aquests darrers anys, moltes grans finques s'han venut a l'especulació internacional perquè s'han considerat com una nova inversió.

Els agricultors i les seves famílies, fa relativament pocs anys –vint o trenta– que han pogut ocupar legalment petites finques de deu a trenta hectàrees, però la seva sortida econòmica està lligada a la agroindústria, a la cotització variable del gra, i a la climatologia. Hi ha aigua, però no hi ha bons sistemes de reg i s'espera que les pluges vinguin oportunament. No hi ha diversificació prou eficaç de plantacions i el que ahir era rendible, com el cotó, l'endemà ja no ho és.

Encara que el nou règim polític, presidit pel qui va ser bisbe, Fernando Lugo, vulgui prioritzar i potenciar aquests petits agricultors, ni l'economia ni els avenços tècnics són prou eficaços en aquest nivell de producció. Algunes iniciatives de treball cooperatiu han fet aigües, o bé per manca de formació o bé pels pocs recursos que s'hi poden esmerçar. Un agricultor pot fer fallida si una eventualitat de malaltia o desgràcia familiar el posen al descobert econòmicament. No té més remei que

vendre la terra per fer front als deutes. Una terra que tants esforços li havia costat i que es veu obligat a deixar per anar a la ciutat a engruixir els barris d'assentaments caòtics. O cap a l'Argentina o més lluny. Altres agricultors mitjans, vinguts del Brasil, ampliaran els seus conreus intensius i extensius, aprofitant aquest degoteig.

Hi ha, doncs, greus problemes de sostenibilitat familiar. Els fills, ben nombrosos, poden anar a l'escola, però quan han acabat, tampoc no tenen perspectives de feina. No hi ha indústries ni comerç fàcil. L'escola i la sanitat han fet progressos notables, però no es creen mitjans de vida de futur. Alguns petits comerços es van creant recentment a través de les remeses de diners dels immigrants que han vingut a Catalunya i a Espanya en general. Però aquesta via s'estronca i tampoc és suficient.

Homeopatia solidària o de cooperació

Si els problemes socials són ingents, la idea del camp de treball és petita i modesta: treballar amb la gent del lloc, comptant amb la base de relacions dels religiosos i religioses claretians.

Amb quin objectiu? Arribar a fer un Centre de Capacitació rural per a joves i dones, mares de família³. Els joves que puguin fer estudis superiors i portar endavant petits projectes emprenedors, les mares que puguin aprendre les coses bàsiques per treure millor rendiment de l'horta i l'aviram.

Cada any un grup de deu adults

Entre trenta y seixanta anys. Amb disponibilitat

tat de fer el que convingui, més enllà de la seva professió que sempre es pot posar al servei de les necessitats del lloc.

Com els voluntaris joves⁴, fem algunes trobades de contextualització i coneixement del país i ens repartim la feina d'organització i tallers: conserves, melmelades, iogurts, xerrades de formació a l'escola o a les comunitats allunyades, a nivell d'higiene, sexualitat, economia domèstica, salut, o el que puguin demanar. Instal·lació d'incubadores d'ous, umbracle i compostatge a l'hort...

En totes aquestes activitats hi ha hagut una gran resposta, comptant que els llocs que es visitaven prèviament havien sigut informats i motivats. Evidentment el treball dels metges –tres aquesta vegada i de diverses especialitats– a llocs apartats és el que més ha impactat a la població. S'ha pogut fer coordinadament amb els agents i autoritats de la salut, a través de la claretiana germana Límpia, directora de l'hospital estatal maternoinfantil de Yhu. També ha estat important l'aportació de medicaments a través de Farmamundi.

Fer tallers domèstics i visitar-los a casa seva, ha estat la millor manera d'entrar en la vida d'aquestes famílies: *"uns estrangers que ens vénen a veure durant les seves vacances, que treballen gratuïtament i que ells mateixos es paguen el viatge."* Déu n'hi do. Ells ja saben que són molts diners i que se n'han de tenir ganes... I ho agraeixen.

Impressions dels cooperants "ocasionals"

Diverses i unànimes: *Val la pena sortir del nostre món. Ara ho veig realment; Amb els reportatges o el que m'explicaven no ho comprenia gaire, ara sí. El viatge dels 25 anys de casament ha tingut molt de sentit. No sabia que podia ser útil ensenyant a fer conserves de tomàquet. Viuen amb molt menys que nosaltres; llàstima que també podrien tenir una millor qualitat de vida amb algunes noves possibilitats. No podré oblidar l'acollida, l'afecte, la confiança... Posar-te, a una certa edat, davant de persones que tenen una vida molt més difícil que la teva, t'ajuda a redescobrir en tota la seva dimensió valors com ara l'austeritat, la generositat, la simplicitat. Compartir els tallers de tasques domèstiques amb les dones camperoles ha estat un regal, el regal de conèixer unes dones que amb molts sacrificis i esforços tiren endavant una llar i una família, t'obren les portes de casa i comparteixen el poc que tenen sempre amb amabilitat i un somriure als llavis. En aquest món del benestar (malgrat la crisi) en què nosaltres vivim, el contacte amb elles ens ha fet conèixer en tota la seva extensió el valor de la paraula dignitat. Tot i viure amb molta precarietat estan contents. Confien en un canvi però no s'hi atabalen. Cadascuna de les dones aportava el que tenia a l'hora de fer el taller: llenya, sabó... Comparteixen i viuen amb confiança.*

Aquestes són algunes de les frases que surten espontàniament després d'haver viscut

l'experiència. Viure plegats en un centre de formació convenientment adaptat. L'austeritat que comporta comparat amb el nostre estil de vida aquí. El ritme diferent. Llevar-se molt d'hora. Desplaçaments amb la furgoneta. Contacte directe amb comunitats indígenes. La sorpresa de costums i de situacions que feia molts anys que no havíem experimentat. La religiositat a flor de pell.

Les Reduccions Jesuítiques i les Cascades

El camp de treball també té un component lúdic, de visita turística. Una setmana per recórrer algunes de les ciutats que els jesuïtes havien fundat els segles xvii i xviii. Les anomenades Reduccions guaraníes. En queden vestigis i ruïnes, però permeten imaginar la vida i les possibilitats d'aquelles comunitats de 5.000 indígenes cadascuna, orientades per dos o tres companys de Sant Ignasi. Impressionen les restes. Impressiona imaginar la vida del conjunt de 150.000 persones organitzades a l'interior de la selva –més de trenta d'aquestes reduccions ciutats, totes ben comunicades– amb molts dels coneixements i tècniques de l'Europa del moment.

I, finalment, l'espectacularitat de la caiguda de les aigües d'Iguazú. La seva immensitat. El desplegament gegantí del conjunt de muralles basàltiques. Els seus replecs, salts i gorgs. Miris on miris quedés impressionat. Són cascades gaudinianes!

Què en queda de la nostra experiència?

Un petit pas de cara a fer realitat el projecte, però sobretot queden les persones amb qui hem connectat i hem compartit. No hi vam anar només de visita. O pensant que faríem una bona aportació. Anàvem a conèixer, a entrar en aquest món a la vegada llunyà i proper a través de tants immigrants que viuen a casa nostra. Ara ja hem fet alguns llaços d'amistat. Ja no som tant uns estrangers de pas. Ja ens esperen l'any vinent, amb un nou grup. El Centre de Capacitació s'anirà fent a mesura que ells i nosaltres ho madurem i ho puguem fer. Sense presses..., prenent el tereré pausadament, que és la beguda nacional i que et dóna el temps suficient per pensar el que has de dir, prendre la decisió oportuna i adient.

¹ Paraguai està al bell mig de l'Amèrica del Sud, amb un territori gairebé tan gran com l'Estat espanyol i set milions d'habitants, més d'un milió dels quals han hagut d'emigrar. Té grans rius, aigua freàtica i una de les preses més grans del món.

² Les Missioneres de la Institució Claretiana van ser fundades a Vic l'any 1951 pel claretia P. Lluís Pujol i la cofundadora M. Dolors Solà. Hi hem fet contacte a través de la comunitat que tenen a Cornellà de Llobregat.

³ Aquest projecte intergrupual –MIC-SOLIDANÇA i PRO-CLADE– de fer una granja escola anomenada Ko'èti Pyahu (Nova Albada) està en una fase inicial, però té un horitzó comú.

⁴ Les Missioneres de la Institució Claretiana organitzen també a la zona de Yhu camps de treball per a joves a través d'AMIC.

Paraules en el comiat de la Rosita

DIÒCESI DE VIC

Som aquí per compartir l'acte de comiat de la Rosa Marimon, la Rosita.

La Rosita ha estat una dona valenta, lliure i amb una gran capacitat de treball.

Va néixer a Sant Genis el 1927, en un entorn rural. Va aprendre a llegir i escriure. Sempre deia que anar a estudi li havia agradat molt, sempre va tenir inquietud per saber i conèixer.

En casar-se amb en Ramon, va anar a viure al Coll del Guix, a casa d'ell, on vivia també la seva mare. En aquells anys la jove tenia un paper difícil, ja que sempre quedava en un segon terme: qui menava la casa era la mare.

Amb en Ramon van tenir vuit fills i van compartir inquietuds participant en grups d'Església i de militància política. La Rosa tenia temps per a tot, temps per portar la casa, el camp i fins i tot per participar en activitats com les colònies amb discapacitats.

Estimava el seu entorn, sortia a caminar o a buscar bolets i coneixia tots els racons de la serra de la Tossa.

Tot i la feina a casa, va decidir anar a treballar a la fàbrica, on va ser representant sindical fins a presidir el sindicat tèxtil d'Igualada.

El seu compromís cristià i polític va fer que

participés en el primer míting del PSUC que es va fer a Igualada després de la mort del dictador.

En un determinat moment va prendre la decisió de marxar de casa i separar-se d'en Ramon, va ser una decisió difícil per a ella i poc compresa pels altres.

Va trobar acolliment en la família Bernades, on va treballar ajudant a la cuina pràcticament fins que va veure que ja no podia viure sola.

En els darrers anys de la seva vida va continuar militant a l'ACO i al partit socialista, i no va deixar mai d'anar a caminar.

Quan va prendre consciència que no podia viure sola, va iniciar de manera valenta el procés en què va decidir anar a l'Asil. Ho va fer afrontant la situació de cara, com sempre havia fet.

El primer temps de ser a l'asil va col·laborar en les feines domèstiques i de l'hort, però en aquests darrers temps li costava acceptar la limitació que suposava la pèrdua de salut.

Recordarem la Rosita com una dona forta i lliure. Ser una dona lliure en l'entorn i en els anys que va viure només es pot fer des d'un esperit i d'un convenciment que ve de molt endins.

Gràcies, Rosita, per aquest testimoniatge.

A la memòria de la nostra amiga i companya Núria

MONTSE RIBAS I OLMO
GRUP GORNAL – BELLVITGE

Estem colpits dolorosament per la mort de la nostra estimada amiga i companya Núria Cerralbo del grup d'ACO del Gornal – Bellvitge.

El dia 5 de gener la Núria va tenir un desmai al carrer. La van recollir i la van portar a l'Hospital de la Creu Roja de Barcelona. Allí va estar ingressada i, després de fer-li les proves pertinents, li van diagnosticar un desequilibri en la tensió i que patia ansietat. La van medicar i ara es trobava millor, tot i que estava preocupada.

El diumenge 22 de gener li vaig trucar pels volts de les 11 del matí i li vaig preguntar com estava, què havia fet aquells últims dies que estava de baixa... Vam parlar una estona i em va comentar la xerrada del vespre abans a la parròquia del Gornal. Manifestava que s'havia sentit molt bé al costat de la gent de l'ACO, de la gent de la comunitat... i que li havia fet plantejar i qüestionar molts perquè de la seva vida. En la mateixa conversa em deia que estava contenta i satisfeta per les portes noves que havien posat a casa seva ("Per fi les tenim posades, Montse!").

Com que havíem de parlar de moltes coses, vam quedar que vindria a prendre cafè a casa. En Jaume, el seu marit, aprofitant que tenia reunió d'Iniciació, l'hi acompanyaria i després la vindria a buscar. Ens vam acomiadar com tantes altres vegades ho havíem fet.

Dues hores després de parlar amb ella, estant a casa amb el marit, el seu pare i la filla petita, la Sara, la Núria es va desplomar. Van venir immediatament els metges i durant més de trenta minuts van intentar reanimar-la. No hi van poder fer res. Un atac de cor.

A les tres de la tarda, em truca en Jaume i, amb veu tremolosa, em diu que seguí, que m'ha de comentar una cosa molt forta. "La Núria, la teva amiga, ha mort." En aquell moment una daga em va partir en dos. No m'ho podia creure ni ho volia fer. Era impossible. Acabava de parlar amb ella i havia de venir a casa a prendre cafè!

Ha estat un cop fortíssim i inesperat!

Són molts anys juntes com a grup d'ACO, de revisió de vida, són molts anys d'amistat. Més de trenta! Hem compartit moltes vivències, molts somriures, esdeveniments i celebracions. Sempre

tenia la llàgrima a flor de pell. Veníem de la JOC i vam començar el grup d'ACO. El nostre grup sempre ha estat un grup obert pel qual han anat passant moltes persones.

La Núria, en la seva darrera RdV feta tot just fa unes setmanes, comentava que el seu creixement de fe havia madurat al llarg de les experiències de vida. No era el mateix ara que quan era jove o adolescent o una nena. A cada etapa, s'havien donat diferents moments que l'havien fet creure i créixer més o menys en la fe, en moments de crisi o renúncia o de plenitud amb Déu. No era el mateix quan feia catequesi a la parròquia o les misses de joves o l'esplai parroquial en l'adolescència o la descoberta en la joventut de la JOC o ara en la maduresa a l'ACO. En cada etapa havia descobert un Déu que acompanyava a través del que vivia i a través de la gent que tenia a prop o dels fets de les persones que l'envoltaven.

La seva vida quotidiana era gairebé un exercici de voler veure Déu. A l'AMPA de les escoles, la fe la movia a fer possible una altra manera de

fer escola juntament amb les altres mares que potser no tenien aquest rerefons de la fe, però que tenien una donació a la tasca molt més que ella (paraules textuais). Els dijous a la parròquia del Gornal, ella col·laborava en els tallers solidaris, conjuntament amb una companya, i a la Vinya en un grup de suport a les dones. A la feina al seminari, amb la cuinera, la Carme, i les dones de la neteja, la Núria comentava les xerrades que havien tingut, el seu paper d'escoltar-les i d'estar atentes a elles. Quan parlava del marit, en Jaume, ho feia des de l'admiració d'una dona que estima el marit, destacava la seva constància i donació en les coses que fa, tant a la feina com a l'ACO, a casa, amb les filles i amb ella. Amb les filles, la Núria, dia a dia, veia com creixien amb valors i responsabilitats i com maduraven i com feien camí en la fe, cadascuna a la seva manera. Decidir-se a ser consiliària a la JOC també va ser una decisió madurada i en certa manera responia a la proposta de ser profetes: transmetre la fe que havia rebut i que creia que era un do; per a ella era un privilegi veure aquests joves com la descobrien i com definien en què creien. Per últim, els companys i les companyes d'equip, alguns amb més de trenta anys de fer camí plegats, eren els seus germans, eren la seva família, com ho eren els pares i els seus germans de sang.

Els darrers paràgrafs de la seva RdV els poso textuais de les seves paraules...

"Ens caldria ser més fidels, primer a la veritat i reconèixer-la allà on sigui, és a dir, no mentir, reconèixer quan ens equivoquem, saber ser humils, pensar en positiu, ser fidels al principi que tothom és el meu germà, fidels als valors positius que ens han mostrat les experiències viscudes: família, amics i amigues, la JOC, l'ACO, l'esplai, companys/es de feina..."

La fe la vas intuïnt, des de la mirada interior, la vas descobrint si estàs atent a la vida, sabent veure i sabent escoltar més que parlar.

Jesús davant les infidelitats dels qui l'acompanyen o l'haurien de seguir és pacient, és pedagògic, no es cansa d'ensenyar, està al costat encara que no l'hi demanis, és el mateix que Déu, hi és encara que no entenguis bé el que vol de tu, no renuncia, és com el pastor que va a buscar l'ovella perduda, o el pare que s'alegra del retorn del fill renegaire, o quan els fa tornar a tirar les xarxes per pescar i els pescadors quasi s'enriuen...

A Emmaús, fins i tot després de la mort, els costa ser fidels al que havia dit sobre la resurrecció i no s'adonen que el tenen al seu costat fins al moment de la partició del pa, és un gest, un signe el que els fa reconèixer qui és ell i qui són ells, els retorna a l'acció.

En tots els Evangelis, només hi ha un moment d'ira. És quan expulsa els mercaders del temple. Precisament perquè fan mercat amb la fe dels fidels que s'apropen al temple, la casa del Pare."

Compartim dolor i tristesa, però recordem tot allò que ens ha deixat amb la certesa que la Núria és amb nosaltres encara que no la tinguem.

Al llarg del teu camí, ens has deixat una llavor en cadascun de nosaltres que hi serà present mentre visquis amb nosaltres i ens donis força, coratge, valentia, compromís per, sobretot, estimar, escoltar i acollir molt, com tu vas fer amb nosaltres.

Nosaltres creiem que l'últim horitzó de la vida humana no és la mort, no és el no-res, sinó que és un retrobar-se amb Déu, amb la Vida plena de Déu i amb el seu Amor sense fronteres.

Tot té el seu moment, sota el cel hi ha un temps per a cada cosa.

Hi ha un temps d'infantar i un temps de morir.

Un temps de plorar i un temps de riure, un temps de plànyer-se i un temps de dansar.

Un temps d'abraçar i un temps d'estar-se'n.

Un temps de guardar i un temps de llençar.

Un temps d'esquinçar i un temps de cosir, un temps de callar i un temps de parlar.

Eclesiastès /Cohèlet 3

Estimada amiga i companya, com em deies unes hores abans d'emprendre el nou camí, ens devem un cafè!

Gràcies, companya. Gràcies, bona i estimada amiga. Et trobarem, et trobaré a faltar.

Impressions d'un viatge a Terra Santa

CARME BALLÚS, LES FRANQUESES

Aquest desembre vaig participar en un viatge a Terra Santa, promogut pel Tano (mossèn Gaietà de Casacuberta) en el qual ens vam ajuntar gent de l'ACO i les parelles d'alguns d'ells; antics membres de la JOC; algunes persones de la parròquia del Pi i algunes altres de Cardedeu. Teníem en comú, com a mínim, dues coses: el fet d'haver estat en contacte amb el Tano en algun moment de les nostres vides i l'interès pel viatge a Terra Santa. Alguns ens coneixíem, d'altres era la primera vegada que ens vèiem, però l'experiència de la peregrinació ens va unir i va fer créixer l'amistat. El diumenge 22 de gener ens vam reunir de nou –pràcticament tots– a l'església del Pi i quan compartíem les vivències posteriors a la tornada a casa, la frase més sovintejada va ser: "Hi ha un abans i un després d'aquest viatge". Sobretot, en el sentit que ara és més fàcil de comprendre els evangelis que abans. Però també perquè resulta una mica –només una mica– més entenedor el complex conflicte entre Israel i Palestina.

Per a mi, conèixer Terra Santa ha estat interessant en multitud d'aspectes: espiritual, cultural, social, gastronòmic, paisatgístic, polític... Quan ho estàs vivint, tot entra alhora pels ulls, pel cor, per la pell... M'adono que quan torno miro de posar ordre en el munt d'experiències tot escrivint, fent un àlbum de fotos o comentant-ho amb família i amics. Però ara em centraré en allò que, per ser més íntim, em sembla més difícil d'explicar: alguns dels moments en què trepitjar la terra de Jesús, de Maria, dels deixebles, m'ha fet sentir-los més a prop.

El primer d'aquests moments, va ser obrir la finestra de l'hotel a Natzaret, ja a la posta de sol, i intuir la suavitat dels turons que l'encerclen. Abans no hi devia haver tantes cases, però aquells colors al cel i aquella terra que trepitjàvem són els mateixos de fa dos mil anys: ja n'hi havia prou per començar. A Natzaret mateix, vam visitar la font d'on procedeix l'aigua del poble i jo pensava: aquí segur que hi venia a buscar l'aigua Maria, feia la xerradeta amb les amigues, se'n tornava cap a casa. Calia fer un esforç d'abstracció, perquè la font és dins l'església ortodoxa de Sant Gabriel en la qual, a més, hi havia un funeral! Però era una església bonica i la font era allà, acostant-nos al record de les noies de Galilea. Després, pujar al Mont Tabor, una muntanya de formes arrodonides, i divisar les valls que l'envolten, fèrtils, cultivades, un paisatge extens i amable que s'estén als peus del viatger i que dona sensació de

pau. Sentir que t'hi vols quedar una estona més, al Tabor, i riure amb els companys: "Ja entenem els deixebles de Jesús, que hi volien plantar la tenda, s'hi està tan bé, aquí...". En aquell moment no hi fa res que allà, al lluny, s'estenguin les terres de Jordània i de Síria, on la pau és més que una sensació, una necessitat urgent.

Un dels "moments estrella", crec que per a tot el grup, aquí no em puc pas equivocar, va ser quan vam anar amb barca pel mar de Galilea (també dit de Tiberíades). Al mig del llac, vam fer una estona de silenci, amb el motor de la barca parat, contemplant l'aigua espurnejant, les costes al lluny i prenent consciència que aquí, en aquest llac, envoltats del paisatge que contemplàvem, Jesús i els seus amics hi van pescar, conversar, discutir, riure, menjar, predicar i en definitiva compartir bona part de la seva vida. Després, a la platja, vam voler mullar-nos els peus en aquelles aigües. Aquella mateixa tarda, vam anar al riu Jordà; uns n'agafaven aigua en una ampolla, d'altres hi mullaven els peus de nou. Jo em vaig dedicar a fer algunes fotos i contemplar la bellesa del paratge mirant d'incloure'l en aquesta petita geografia que anava construint dins meu.

A Betlem, ciutat que actualment queda a la part palestina, em va encantar la senzillesa de la celebració de l'eucaristia a la gruta dels pastors, perquè m'apropava a la idea que Jesús va venir per estar al costat dels més senzills. (I també, què voleu que us hi digui, perquè hem vist i fet tants pessebres al llarg de la vida, que fa molta gràcia convertir-te en figureta i ser tu qui es fica dins una cova al camp dels pastors de Betlem...) És un record dolç que es barreja amb la impressió més amarga que em va fer el mur que separa hebreus de palestins, les torres de control i l'empobriment evident d'aquella banda del país.

A Jericó, ciutat que ara també queda a la banda palestina, vam pujar amb telefèric a la muntanya

del Qarantal, la coneguda com la muntanya de les Temptacions. La temptació més grossa que vaig tenir jo va ser la de quedar-me a Jericó amb els peus ben posats a terra i no enfilat-me a cap d'aquelles cistelletes que circulaven damunt l'abisme. Però la vaig vèncer –l'ocasió s'ho demanava– i un cop a dalt la muntanya tots vam veure, de lluny, les coves on els eremites feien oració i on probablement Jesús es va retirar a pregar. La vista des de dalt sobre Jericó i la gran plana que l'envolta és extraordinària, el lloc perfecte perquè algú amb banyes i cua et tempti tot dient: "Tot això serà teu si agenollant-te m'adores". S'havia de ser molt valent i estar molt convençut del que volies per resistir-t'hi!

Un cop a Jerusalem, vam visitar –entre moltes altres– l'església de sant Pere in Gallicantu, edificada damunt la casa de Caifàs. Allà vam veure la presó on van ficar Jesús: un forat a terra per on el van baixar a un pou sec. Vaig sentir la desolació que devia viure, pres, sol, tancat, a la mercè dels qui manaven. Semblant a l'impacte que em va fer la gran pedra estesa davant l'altar de la basílica de l'Agonia, al costat de l'hort de les oliveres. Vaig veure-hi, en la fredor de la pedra, la solitud, la pregària i els dubtes dels darrers moments de Jesús.

Les oliveres, tot i que molt velles, no són les mateixes, ni l'extensió de l'oliverar, que sembla que era molt més gran, però la natura, junt amb la música i les cançons, sempre m'ajuden a situar la imaginació

en el lloc dels fets. Molt més que les basíliques, els llums, les pintures i les estàtues. Però crec de debò que això no em fa pas ni millor ni pitjor que la persona que es recull dins d'una capella, al costat d'un altar o contemplant una icona de Maria amb el nen. Cadascú connecta amb la seva espiritualitat per camins diferents. I aquí vull agrair que tant les homilies com les xerrades que fèiem cada vespre amb el Tano em van ajudar molt (suposo que a tot el grup) a donar sentit al dia a dia d'aquest viatge.

I per acabar, fora dels espais cristians, vull compartir dos moments més. El primer és la lliçó que va ser per a mi l'actitud del nostre guia hebreu, que després d'un conflicte que havíem tingut al matí en el control d'entrada a l'esplanada de les mesquites, al vespre ens va comentar a alguns, molt convençut, que les coses no passen perquè sí i que d'aquella situació desagradable del matí tots en podríem aprendre alguna cosa. Jo creia que més aviat havia d'estar empenyat amb nosaltres... Em trec el barret. El segon, la visita al que els hebreus anomenen ara Mur Occidental i nosaltres coneixem com Mur de les Lamentacions. Aquella nit, em va commoure posar les mans damunt les pedres que ells consideren sagrades. Enmig de dones jueves que pregaven, vaig demanar la pau per a Israel, per a Palestina i per a tots els homes i dones que la cerquem, arreu del món.

Una pràctica legal contra els drets humans: els Centres d'Internament per a Estrangers (CIE)

Les dues morts, que han tingut lloc recentment en el Centre d'Internament d'Estrangers (CIE) de Barcelona, han posat sota l'atenció dels mitjans de comunicació una realitat molt poc coneguda per l'opinió pública: la pràctica de la detenció, l'internament i l'expulsió forçosa de persones immigrades del nostre país, per part de les forces de seguretat de l'Estat.

D'acord amb la legislació que s'ha anat promulgant des de mitjan dels anys 80, a Espanya, com en altres països del nostre entorn, l'entrada o permanència en el territori de l'Estat, sense els permisos administratius necessaris, és sancionada legalment amb multa o expulsió del país. També se sanciona amb l'expulsió la comissió d'activitats delictives o il·legals. La sanció d'expulsió compor-

**Plataforma
d'entitats cristianes
amb els immigrants**

ta, ahora, la prohibició d'entrada al nostre país en determinats períodes. D'acord amb aquesta normativa, les autoritats espanyoles procedeixen diàriament a l'expulsió de nombroses persones.

Però el que és realment molt desconegut públicament és que la legislació espanyola (com la d'altres països europeus) autoritza les autoritats administratives competents, amb el vistiplau del

jutge, a internar en centres de detenció aquelles persones sobre les quals recau un procediment d'expulsió, no com a sanció, sinó amb la finalitat de garantir que aquesta expulsió es durà a terme.

L'estada en aquests centres de detenció, els denominats Centres d'Internament per a Estrangers (CIE), només pot tenir lloc mentre es tramita el procediment d'expulsió i amb un termini màxim de seixanta dies, al final del qual els afectats han de ser expulsats o posats en llibertat. La realitat és que una part dels interns (l'Administració no en facilita xifres) són expulsats i els altres són posats en llibertat per impossibilitat de practicar l'expulsió dins del termini establert o per motius diversos (legals, tècnics, burocràtics...).

¿És aquesta una pràctica moralment acceptable? Certament, les autoritats dels països receptors d'immigració i més si aquesta és molt important, han de tenir la possibilitat d'establir regulacions i limitacions adequades del fet migratori, per tal de garantir que aquest es desenvolupi de forma ordenada i protegir l'interès general, la convivència i la cohesió social. Ara bé, resulta molt dubtosa la justificació d'una mesura com és la privació de llibertat fins a seixanta dies de les persones sotmeses a un procés d'expulsió, per una qüestió purament administrativa com és el simple fet de no tenir autorització d'estada a Espanya. Tenim seriosos dubtes que sigui proporcionat i just privar d'un dret humà, fonamental i bàsic, com és la llibertat, i, a més, durant un període tan llarg de temps, a persones que no han comès cap delictes ni cap acció que comporti dany social o a tercers, i que simplement aspiren a viure millor o amb dignitat.

En tot cas, el més preocupant és la manera com es practica, al nostre país, l'internament dels estrangers en procés d'expulsió. Nombroses institucions, com ara el mateix Defensor del Poble, Col·legis d'Advocats i ONG han denunciat repetidament i des de fa anys, les greus deficiències d'aquests centres:

- la seva inadequada concepció com a presons;
- la manca d'una regulació adequada del règim de vida i dels drets dels interns (com exigeix la Llei) sense un veritable control judicial per tutelar-los;
- la insuficient atenció sanitària;
- la manca quasi total d'atenció social, psicològica o religiosa a unes persones que es troben en una situació angoixant, que porta en alguns casos al suïcidi;
- l'absoluta manca de transparència sobre el que s'esdevé en el seu interior, al qual es denega l'accés a entitats socials que podrien prestar una valuosa atenció a les persones internades;
- la total absència d'activitats culturals o de lleure en els centres, que aboca els interns a una

perjudicial ociositat durant tota la seva estada, que agreuja el seu malestar;

- les restriccions injustificades per comunicar-se amb els seus familiars o amb l'exterior;
- les dificultats per obtenir una adequada defensa i orientació jurídica, sumades a la mala informació que reben sobre la seva situació i el patiment per la incertesa de no saber si finalment seran expulsats o en quin moment;
- finalment, les denúncies de maltractaments, arbitriarietats i tracte desconsiderat que massa sovint reben els interns, per part dels funcionaris responsables de la seva custòdia.

En conseqüència, la situació actual als centres d'internament d'estrangers no és compatible amb les garanties pròpies d'un Estat Democràtic i de Dret ni respectuosa de la dignitat humana i els seus drets fonamentals. Es per això que ens unim a totes aquelles veus que exigeixen al Govern espanyol que es tanquin aquests Centres d'Internament o, en el seu defecte, s'aprovi un reglament regulador que corregeixi totes aquestes deficiències, tal com exigeix la Llei, i que es prenguin totes les mesures adequades a fi que en aquests centres es respecti plenament la dignitat i els drets de les persones que hi són internades. En aquest sentit, les entitats membres d'aquesta Plataforma, com ja hem comunicat a l'Administració (obtenint-ne la negativa com a resposta), mostrem de nou la nostra disponibilitat a oferir atenció social, humana i religiosa a les persones internades en el CIE de Barcelona.

Finalment, volem expressar el nostre desig que tant al Parlament com a l'opinió pública s'obri un debat profund sobre l'existència d'aquests centres i sobre la legitimitat de la detenció, l'internament i l'expulsió d'estrangers que preveu actualment la legislació espanyola.

Plataforma d'Entitats Cristianes amb els immigrants

24 de gener de 2012

ACO, CARITAS, CINTRA-BENALLAR, CON VI VIM, CRISTIANISME I JUSTÍCIA, CRISTIANS PEL SOCIALISME, DELEGACIÓ DE PASTORAL OBRERA DE BARCELONA, DELEGACIÓ DE PASTORAL SOCIAL DE BARCELONA, EKUMENE, FUNDACIÓ ESCOLA CRISTIANA, FUNDACIÓ MIGRA-STUDIUM, GOAC-HOAC, GRUP DE JURISTES RODA VENTURA, JOC, JUSTÍCIA I PAU, INTERCULTURALITAT I CONVIVÈNCIA, PARRÒQUIA DE SANTA MARIA DEL PI, PASTORAL AMB IMMIGRANTS (PAI), RELIGIOSES EN BARRIS, UNIÓ DE RELIGIOSOS DE CATALUNYA (URC), BAYT-AL-THAQAFI, INICIATIVES SOLIDÀRIES, COMUNITAT DE SANT EGIDI, FUNDACIÓ LA SALUT ALTA I COMUNITATS DE VIDA CRISTIANA.

#Interferències, un projecte que convida a la presa de consciència

DANI GÓMEZ-OLIVÉ

GRUPU 02, ZONA SANT ANDREU-SAGRERA

#Interferències és un projecte audiovisual i educatiu engegat des de l'Observatori del Deute en la Globalització (ODG) i la Fundació Quepo. El projecte engloba una pel·lícula i un web sobre les causes de la crisi global i les seves alternatives, que posa nom als seus responsables i aborda qüestions de total actualitat com la crisi del deute. La pel·lícula, que es pot veure a www.interferencias.cc, sorgeix de la necessitat de preguntar-nos quins són i com funcionen els interessos que hi ha darrere dels governs, institucions internacionals i empreses que dominen el mercat que pauta les nostres vides. Així, convida a prendre consciència de l'existència de mecanismes i institucions, inherents al sistema econòmic i polític en què vivim, que impacten de forma negativa sobre el bon viure de milers de milions de persones. Acompanyant la pel·lícula, i com a part també fonamental del projecte, hi ha tot un seguit de documentació, materials educatius i propostes d'acció que es troben al web.

El projecte ha comptat amb la participació de 200 professionals del cinema i el sector social, que han treballat de la mà de les dues entitats, aportant el seu granet de sorra de forma altruista i compromesa. Totes elles s'han inserit dins un procés creatiu basat en la recerca de l'ODG i el disseny de creació audiovisual de Quepo. Aquest és un treball de més de dos anys, basat en una extensa recerca, que posa sobre la taula denúncies concretes sobre l'acció irresponsable,

i fins i tot il·legal, d'empreses, governs i institucions internacionals. De Botín a Brufau, d'Unión Fenosa a Zara, del Govern espanyol al Banc Mundial, la pel·lícula va enumerant decididament els responsables de la crisi, no només al nostre país sinó a nivell global. És una visió alternativa i des de la societat civil al voltant de temes de rabiosa actualitat, inherents al sistema econòmic i polític en què vivim, que es converteix en una crida d'atenció a la classe política i financera del país.

L'Observatori del Deute en la Globalització (ODG) – www.odg.cat – és un centre de recerca activista de les relacions Nord - Sud i de la generació de deutes contrets entre comunitats durant l'actual procés de globalització. L'ODG treballa per evidenciar i tractar de revertir els mecanismes que perpetuen l'empobriment als països del Sud i els desequilibris Nord - Sud. El seu treball vol mostrar la complexitat i les responsabilitats que s'amaguen darrere de temes com el deute extern o els impactes ambientals i socials de les inversions de les empreses transnacionals espanyoles al Sud. D'altra banda, Quepo – www.quepo.org – treballa l'audiovisual com a eina d'informació, denúncia i sensibilització per conscienciar i fomentar l'acció. Fa vídeos, documentals i pel·lícules per sensibilitzar sobre la necessitat de participació ciutadana i acció social.

